

поліцейський вносить постанову у справі про адміністративне правопорушення без складання відповідного протоколу. Під час складання протоколу особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права й обов'язки, передбачені статтею 268 КУпАП, про що робиться відмітка у протоколі [2].

Також закріплено, що розгляд справи розпочинається з представлення поліцейського, який розглядає цю справу. Поліцейський, що розглядає справу, оголошує, яка справа підлягає розгляду, хто притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснює особам, які беруть участь у розгляді справи, їх права і обов'язки. Після цього оголошується протокол про адміністративне правопорушення (якщо складення протоколу передбачається КУпАП), заслуховуються особи, які беруть участь у розгляді справи, досліджуються докази і вирішуються клопотання.

Окремо потрібно зазначити, що поліцейський оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю.

Таким чином, законодавець з однієї сторони, надає право поліцейському вносити постанову про притягнення до адміністративної відповідальності, і тут же зобов'язує його надати докази вини саме на місці вчинення правопорушення. Усе це ставить поліцейського у ситуацію, коли він буде зупиняти водія і притягати до відповідальності тільки у випадках наявності у нього фото-відеофіксації цього правопорушення, яку він зможе надати для ознайомлення правопорушнику.

Ще більше вказані невідповідності розширює Постанова Верховного Суду України від 15.03.2019 року за справою № 686/11314/17. Позивач звернувся до суду з адміністративним позовом до управління патрульної поліції у Хмельницькому департаменту патрульної поліції, де просив визнати незаконними дії інспектора щодо складення постанови про адміністративне правопорушення та накладення штрафу в сумі 425 грн за порушення ч. 1 ст. 126 КУпАП, визнати таку постанову протиправною та скасувати її, а провадження у справі закрити [3].

Дослідивши всі наведені доводи, суд першої інстанції в задоволенні позову відмовив. Тоді як Вінницький апеляційний адміністративний суд зазначив, що п. 2 ч. 1 ст. 32 Закону України «Про Національну поліцію» № 580-VIII від 02.07.2015 вказано, що поліцейський має право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу, та/або документів, що підтверджують відповідне право особи, якщо існує достатньо підстав вважати, що особа вчинила або має намір вчинити правопорушення (одна з вичерпного переліку підстав) [4]. Інших підстав для перевірки документів на право керування ТЗ у посадової особи-відповідача в спірних правовідносинах не було.

Таким чином, суб'єктом владних повноважень не доведено суду правомірності прийнятого ним рішення. У постанові Верховного суду від 15.03.2019 року за справою № 686/11314/17 зазначається, що відповідачем належним чином не задокументовано та не доведено належними і допустимими доказами факту порушення позивачем ПДР України. Таким чином, у задоволенні касаційної скарги управління поліції було відмовлено, а постанову про накладення штрафу скасовано. Верховний Суд постановив, що поліцейські не можуть вимагати у водія свідоцтво про реєстрацію автомобіля, якщо у них немає доказів правопорушення [3].

Підводячи підсумок можна зазначити, що для ефективного забезпечення безпеки дорожнього руху з урахуванням зазначених змін у законодавстві, потрібно відповідне матеріально-технічне забезпечення підрозділів патрульної поліції, зокрема щодо фіксації та документування фактів вчинення адміністративних правопорушень.

Список бібліографічних посилань

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : закон України від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Дод. до № 51. Ст. 1122.
2. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі : наказ МВС України від 07.11.2015 № 1395 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1408_15 (дата звернення: 08.10.2019).
3. Постанова Верховного Суду України від 15.03.2019 року за справою № 686/11314/17. Сайт Ліга-Закон. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/80481815> (дата звернення: 08.10.2019).
4. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 08.10.2019).

Одержано 21.10.2019

УДК 343.137.5

Віталій Володимирович РОМАНЮК,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри кримінального процесу

та організації досудового слідства факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-6077-4591>

КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ФУНКЦІЇ ЮВЕНАЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

Кримінальна процесуальна функція розглядається як складна системна категорія, а тому зміст цього поняття викликає постійну наукову дискусію. Пов'язано це в першу чергу з емісією самого поняття. Саме тому цей термін вживається в різному контексті як для визначення основних напрямів кримінального процесу, так і для розкриття

основних напрямів процесуальної діяльності учасників кримінального судочинства. У науці кримінального процесуального права сформувалися чисельні підходи до визначення поняття та сутності функцій у кримінальному судочинстві, а також варіантів їх класифікації. Кожен з таких підходів заснований на нормах чинного в певний момент кримінального процесуального законодавства.

Кримінальна процесуальна функція – це обумовлений завданнями кримінального провадження певний самостійний напрямок діяльності суб'єкта (суб'єктів) кримінального провадження, що має самостійні завдання, визначає права та обов'язки суб'єкта (суб'єктів), їх компетенцію та реалізується за допомогою кримінальних процесуальних засобів у формі, регламентованій кримінальним процесуальним законодавством. Кримінальна-процесуальна функція не є елементом кримінального процесуального статусу та кримінальної процесуальної компетенції [1, с. 367].

Виходячи з того, що в теорії кримінального процесуального права функції розглядаються як «основні напрями процесуальної діяльності, які здійснюються з метою реалізації завдань кримінального судочинства його учасниками» [2, с. 54; 3, с. 84], функції ювенального кримінального судочинства можуть бути розглянуті в якості основних напрямів процесуальної діяльності учасників ювенального кримінального судочинства.

Соціальне призначення ювенального кримінального судочинства, обумовлене поточною або перспективною кримінальною процесуальною політикою держави, визначає основні напрями кримінальної процесуальної діяльності як в цілому, так і окремих її суб'єктів, оскільки особливе призначення спеціалізованого здійснення судочинства щодо неповнолітніх завжди визначало специфіку ювенального суду. І це відрізняє ювенальний суд від загальнокримінального суду.

У зв'язку з недостатнім рівнем національних наукових досліджень питань як ювенальної юстиції в цілому, так і її кримінальних процесуальних аспектів питання функцій досліджується в дуже обмеженій кількості робіт. Специфіка функцій, що реалізуються у ювенальному кримінальному судочинстві, визначає різний суб'єктний склад учасників судочинства. При цьому декілька учасників ювенального кримінального судочинства одночасно можуть реалізовувати як різні, так і одну і ту ж функцію. Ювенальне кримінальне судочинство, як ніяке інше, залежить перш за все від соціального призначення даного виду судочинства, а також від соціальної позиції його суб'єктів.

Система кримінальних процесуальних функцій має відповідати вимогам, що стосуються загального поняття системи. Ознаками системи у теорії організації визнаються множинність її складових елементів, єдність головної мети для всіх елементів, наявність зв'язків між ними, цілісність і єдність елементів, наявність структури та ієрархичності, відносна самостійність і наявність управління цими елементами. Всі кримінальні процесуальні функції взаємопов'язані, обумовлені одна з одною і в своїй сукупності забезпечують правильний хід, результат і виконання завдань кримінального провадження, що й дозволяє говорити про них, як про систему, яка має певні особливості.

Система функцій ювенального кримінального судочинства залежить від реалізованої моделі цього судочинства. У функціях знаходять своє відображення особливості конкретної системи ювенальної юстиції, яка реалізується в тій чи іншій державі в конкретний історичний період. Саме перевага реабілітаційних або відновлювальних, або навіть каральних елементів в реалізованій на практиці моделі ювенальної юстиції визначає систему функцій ювенального кримінального судочинства.

В процесі становлення ювенального кримінального судочинства відповідно до його особливого призначення сформувалися такі специфічні функції: охоронна, функція ресоціалізації неповнолітнього, виховна, відновна. Поділ таких функцій є доречним виключно на теоретичному рівні, оскільки на практиці всі вони тісно сплутані та взаємодіють одна з одною, а нерідко і тісно пов'язані з загальними кримінальними процесуальними функціями.

Список бібліографічних посилань

1. Гловюк І. В. Кримінально-процесуальні функції: теоретико- методологічні засади і практика реалізації : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Одеса, 2016. 602 с.
2. Элькин П. С. Цели и средства их достижения в советском уголовно-процессуальном праве : моногр. Л. : Изд-во Ленинград. ун-та, 1976. 144 с.
3. Строгович М. С. Курс советского уголовного процесса. Т. 1 : Основные положения науки советского уголовного процесса. М. : Наука, 1968. 470 с.

Одержано 23.10.2019

УДК 340.75

Василь Васильович РОССІХІН,

доктор юридичних наук, професор, дійсний член (академік)

Європейської академії природничих наук,

проректор Харківського національного університету радіоелектроніки,

президент наукового парку «Синергія», заслужений працівник освіти України;

 <https://orcid.org/0000-0003-3423-8896>

ПИТАННЯ СТВОРЕННЯ ТА РОЗБУДОВИ НАУКОВИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ

У перехідний період від постіндустріальної економіки до економіки знань інноваційний шлях розвитку є єдиним можливим варіантом, який може забезпечити успіх держави. У зв'язку з цим перехід України до інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки неможливий без дослідження світового досвіду регулювання інвестиційно-